

Výnimočné školy

Igor Bielich

Jednoduchá veta

Jednoduchá veta

Syntax je jazykovedná disciplína, ktorá sa zaoberá skladbou, gramatickou a významovou stavbou viet.

Vety podľa zloženia rozdeľujeme na:

1. jednoduchú vetu,
2. zloženú vetu/súvetie.

Jednoduchá veta je veta, ktorá obsahuje iba jeden prisudzovací sklad.

Jednoduchá veta má jeden prisudzovací sklad alebo jeden vetný základ.

Jednoduchá veta môže byť:

1. holá,
2. rozvitá.

Holá jednoduchá veta sa skladá iba z prisudzovacieho skladu (holého podmetu a holého prísudku):

napr.: Mama varí.

Anton je chorý.

Karol sa učí.

alebo iba z holého vetného základu:

napr.: Prší.

Zamračilo sa.

Pohrmieva.

1

Rozvitá jednoduchá veta sa skladá z gramatického jadra vety (to tvorí prisudzovací sklad alebo vetný základ) a aspoň jedného určovacieho skladu (obsahuje vedľajšie vetné členy):

napr.: Moja mama je detská lekárka.

Karolovi lekárka prezrela zranenú nohu.

Predvčerom sa hneď zrána husto rozpršalo.

Vetný člen môže byť:

1. holý
2. rozvitý
3. viacnásobný

Holý vetný člen je vo vete samostatný, nerozvíja ani nespresňuje ho žiadne iné slovo vo vete. Napr.:

Miro odišiel (podmet Miro nie je rozvitý žiadnym iným slovom)

Rozvitý vetný člen je bližšie spresnený iným slovom vo vete. Napr.:

Malý Miro odišiel (podmet Miro je rozvitý slovom malý, ktoré ho bližšie spresňuje).

Viacnásobný vetný člen je tvorený dvoma alebo viacerými rovnocennými vetnými členmi. Napr.:

Peter a Pavol sú známi hokejisti z prípravky. (Peter a Pavol sú rovnocenné slová = viacnásobný podmet).

Záverečné zhrnutie:

- ✓ vety podľa zloženia rozdeľujeme na jednoduchú vetu/súvetie,
- ✓ jednoduchá veta obsahuje iba jeden prisudzovací sklad alebo jeden vetný základ,
- ✓ jednoduchá veta môže byť holá alebo rozvitá,
- ✓ holá veta obsahuje iba prisudzovací sklad,
- ✓ rozvitá veta obsahuje okrem prisudzovacieho skladu aj iné vetné členy.

